

Vlastivědná společnost muzejní v Olomouci z. s. a její archeologická sekce

Vlastivědná společnost muzejní v Olomouci je otevřeným sdružením lidí s různými zájmy. Spojuje zájemce o regionální historii, vlastivědu, přírodu a umění, stejně jako zájemce o úzce specializované obory a činnosti jako je například kaktusářství, astrologie či fotografie. Je rozdělena do čtrnácti odborných sekcí a pracovních skupin. Vede ji na valné hromadě zvolený Hlavní výbor, v jehož čele stojí předseda. Cílem společnosti je osvětová činnost spojená s popularizací. Pod její hlavičkou se pořádají odborné přednášky, konference, exkurze, výstavy, koncerty a vydávají se publikace. Má statut občanského sdružení a sídlo v dnešních prostorech Vlastivědného muzea v Olomouci, v budově na náměstí Republiky 3.

Archeologická sekce

Archeologické sekce VSMO navazuje svou činností na své předchůdce ve Vlasteneckém muzejním spolku v Olomouci. I když se její členové dnes již nemohou aktivně věnovat terénnímu výzkumu a získávání archeologických artefaktů, zaměřují se na popularizaci oboru s důrazem na středomoravský region. Její náplní je pořádání odborných exkurzí a přednášek (např. pravidelně v lednu pořádané Přehledy archeologických výzkumů na střední Moravě za uplynulý rok), poradenství v oblasti archeologické památkové péče a identifikaci nálezů. Sekce podporuje také vznik popularizačních či odborných publikací (např. Vít Dohnal: Olomoucká archeologie a její proměny, Olomouc 2008). Na tvorbě programu velmi úzce spolupracuje s regionálními archeologickými pracovišti – Národním památkovým ústavem a jejím územním pracovištěm v Olomouci, Archeologickým

Povrchový sběr členů sekce na Uničovsku.

Prohlídka jeskyně Pekárny s archeologem Martinem Golcem.

Výlet na posvátnou horu Slovanů – Klášťov u Vizovic.

centrem v Olomouci, Ústavem archeologické památkové péče v Brně a archeology v místních muzeích.

Sekce byla ustanovena v červnu 1971 z podnětu tehdejšího archeologa olomouckého muzea PhDr. Víta Dohnala, CSc. Nejdříve nesla označení Sekce prehistorická a teprve později získala svůj dnešní název. Na počátku se jejího vedení se ujal PhDr. Antonín Přichystal a od roku 1974 jej ve funkci vystřídal doc. PhDr. Vladislav Zapletal, CSc. V osmdesátých letech krátce sekci vedla PhDr. Drahomíra Kaliszová, kterou v roce 1987 nahradil prof. PhDr. Ludvík Václavek CSc. Ten pak stál v jejím čele až do roku 2004, kdy jej vystřídala současná vedoucí Mgr. Pavlína Kalábková, Ph.D.

Karel Lhotský

Rekonstrukce dávné podoby hradů nemusí být jen kreslené nebo digitální. Mohou mít i podobu fyzického modelu. Za špičku v tomto oboru považují kolegu, pana Karla Lhotského (*1950), který pochází ze Svitav, dnes žije v Bělé u Jevíčka a je zkušeným modelářem. Jeho unikátní výtvořky budou od dubna 2020 součástí expozice „Země hradů“ v rodném domě Leoše Janáčka na Hukvaldech. Slovy pana Lhotského: „Zatím, co současný trend spočívá v 3D počítačových rekonstrukcích, já se zabývám tvorbou modelů hradů a jiných objektů v měřítku 1:160 v jejich hypotetické gotické podobě. Při přípravě modelu se vždy pokouším shromáždit maximum informací o objektu: je to časově i psychicky nejnáročnější část – musím některého „profíka ukecat“, aby mi věnoval svůj čas. Takže to u žádného modelu není moje rekonstrukce – na to si opravdu netroufám. Můj přídavek spočívá v tom, že se pokouším o oživení modelů, o navození určité

Motte Kovalov, stav k r. 1265.

„atmosféry“ pomocí (neprokázaných!) detailů: Například řeším přístupové cesty na ochozy, materiál střešní krytiny, přidávám nedoložitelné přístřešky a konstrukce ze spalných materiálů apod. Jako amatér se nemusím obávat, že svým nevědeckým přístupem se připravím o odborné renomé. Z toho důvodu nezveřejňuji bez souhlasu jména těch, kteří mi odborně pomáhali. Mojí ambicí je vytvořit modely – ukázky podle hradní typologie: hrad s donjonem, hrad s bergfritem, hrad s plášťovou zdí, hrad s obvodovou zástavbou, ale i ukázky městského opevnění, kostelů.“

Slechtický hrad s podhradím, stav k r. 1414.

Horní tvrz v Kestřanech, stav k r. 1455.

Nový Hrádek u Lukova, stav k r. 1465